

संस्कृत कक्षा - अष्टम्, पाठः-प्रथमः

1. अधोलिखितं श्लोकांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत।
पीत्वा रसं तु कटुकं मधुरं समान माधुर्यमेव
जनयेन्मधुमक्षिकासौ।
सन्तस्तथैव समसज्जनदुर्जनानां श्रुत्वा वचः
मधुरसूक्तरसं सृजन्ति ।।
i. एकपदेन उत्तरत। (१ x २ = २ अङ्काः)
क) सज्जनाः कस्य वचनं श्रुत्वा मधुररसम् सृजन्ति?
ख) सज्जनाः सदैव कीदृशाः भवन्ति?
ii. पूर्णवाक्येन उत्तरत। (१ x १ = १ अङ्कः)
क) सज्जनाः मधुरसूक्तरसं कथं सृजन्ति?
iii. निर्देशानुसारम् उत्तरत। (१ x १ = १ अङ्कः)
क) अत्र 'वचनम्' इत्यस्य कृते किं पदं प्रयुक्तम्?
2. श्लोकांशान् मेलयत। (१ x ४ = ४ अङ्काः)
| 'क' खण्डः | 'ख' खण्डः |
(क) पिबन्ति नद्यः स्वयमेव (१) व्यसनिनः कृपणस्य
सौख्यम्।
(ख) न चोरहार्यं न च राजहार्यम् (२) तस्य यशः
नश्यति।।
(ग) लुब्धस्य नश्यति यशः (३) न च भ्रातृभाज्यं न च
भारकारि।
(घ) नष्टक्रियस्य कुलम्, अर्थपरस्य धर्मः (४) अम्भः
स्वयमेव न।।

3. रिक्तस्थानानि पूरयत। (१ x ३ = ३ अङ्काः)
क) गुणाः गुणज्ञेषु गुणाः भवन्ति, ते निर्गुणं प्राप्य
_____ भवन्ति।
ख) परोपकाराय सतां _____।
ग) विद्याफलं व्यसनिनः, _____ यशः नश्यति।
4. प्रकृति-प्रत्यय-विभागं कुरुत। (१ x २ = २ अङ्काः)
क) पीत्वा -
ख) श्रुत्वा -
5. अधोलिखितेषु पदैः प्रश्ननिर्माणं कुरुत। (१ x ३ = ३ अङ्काः)
क) लुब्धस्य यशः नश्यति।
ख) नद्यः मधुरं जलं वहन्ति।
ग) मधुमक्षिका माधुर्यम् एव जनयेत्।
6. एकपदेन उत्तरत। (१ x ३ = ३ अङ्काः)
क) कस्य सौख्यं नश्यति?
ख) मधुमक्षिका किं जनयेत्?
ग) विद्याधनं कीदृशं धनम् अस्ति?
7. पूर्णवाक्येन उत्तरत। (२ x २ = ४ अङ्काः)
क) गुणाः निर्गुणं प्राप्य किं भवन्ति?
ख) विद्याधनस्य कानि वैशिष्ट्यानि सन्ति? (द्वे वैशिष्ट्ये
लिखत)